

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglašje se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašjanju popust.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

Italijanska ekspanziva na vzhod.

Italijanska vlada je poslala svojo delegacijo v Beograd, katera naj se razgovarja z našo o bodoči trgovinski pogodbi med obema državama. Prišli pa so Italijani že s konkretnimi pogoji, katerih naša država nikakor in pod nobenim pogojem ne more sprejeti.

Z aneksijo Reke naj bi bil ustvarjen temelj italijanske ekspanzije proti vzhodu. Mussolini sam se je izrazil, da je Reka vez med italijanskim narodom in Slovani. V tem stavku pa čitamo več, aneksija Reke naj bi bila vrata Italiji na vzhod.

Že v mirnem času pred svetovnim požarom se je Italija mnogo trudila in prizadevala, da izpodrine druge države, zlasti Francijo, na polju trgovine v vzhodnih pokrajinah. Da navedemo le en primer. Italijanski lesni trgovci so kupovali v Avstriji za naravnost smešno ceno raznovrstni les ter ga prodajali z ogromnim dobičkom v Afriko in Azijo, kjer je veliko pomanjkanje lesa. To pa vse zato, ker avstrijska vlada ni imela smisla, da bi po svojih diplomatskih zastopnikih uvedla direktno zvezo med vzhodnimi in domačimi trgovci in proizvajalci. Jednako se je godilo v sitarski obrti, ki je posebno cvetela in še cvete zlasti v Sloveniji. Naši obrtniki in zadruga so pošiljali sita in leseno robo, bodisi iz komoditete, bodisi vsled nesposobnosti sklepati naravnost z orientom pogodbe, italijanskim prekupčevalcem, ki so naše slovensko blago prodajali za visoko ceno kot pristen italijanski izdelek. Na ta način se je uvedla Italija na orientski trg, ter izpodirivala v Levantu celo Francoze, ki so imeli v Siriji vse pokroviteljstvo.

Metodo, ki so jo Italijani uporabljali proti bivši Avstriji, hočejo uveljaviti sedaj tudi v Jugoslaviji. Izguba Reke kot izborne trgovske točke za kupčijo na vzhod ni samo teritorialna, temveč veliko bolj prizadene našo trgovino in obrt. Pa kako znajo ti naši prijatelji in sosedi! Pri sklepanju trgovinske pogodbe zahteva italijanska delegacija take ugodnosti za italijanske obrtnike in delavce, da bi bili veliko na boljšem kakor naši ljudje, zlasti hoče, da Jugoslavija pristane na zahtevo kvalificiranih delavcev, katerih imamo mi hvalabogu dovolj v Sloveniji in Vojvodini. To pa vse zato, da

preskrbi svoje lastne brezposelne ljudi v naši državi, naši državljani pa naj bi se vsled brezposelnosti izseljevali drugam. Zahteva tudi velike privilegije za italijanske obrtnike in trgovce, ki naj bi živeli pri nas kakor paše, naši obrtniki in trgovci pa naj bi bili uboga raja.

Ako razmotrivo posamezne italijanske zahteve, moramo pač na mah spoznati, kam meri vse to. Italija si hoče lokavo priboriti izhod na Orient, preprečiti vsako živahnejšo zvezo med nami in vzhodom. Naša vlada ne sme in ne more pristati na take nesprejemljive pogoje, ako hoče igrati prvo vlogo na Balkanu in kot prednjašica vzivati ugled med orientskimi trgovci. Znana je bajka o lisici in ježu. Na to naj mislijo naši državniški pri sklepanju trgovinske pogodbe z Italijo. Vsled neprijateljnosti Italijanov se bodo pogajanja zavlekla še najmanj za dva meseca. Vendar se v političnih in gospodarskih krogih dvomi v uspeh. Jugoslavija ne izgubi nič, ako pogodba ne uspe, Italijani pa mnogo. Oni rabijo naše surovine, katere pa mi lahko drugam prodamo, mi pa ne rabimo njihove industrije, kajti dobimo lahko razne potrebne predmete iz Avstrije, Češkoslovaške in Francije. Nam ni treba biti prijateljem, Italijani pa naj sami gledajo, kam jih bo dovedla njihova ekspanzivna politika.

JDS.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA JDS ZA CELJE IN OKOLICO se je ustanovila dne 21. tm. Ista ima prvi redni sestanek v četrtek 28. tm. ob 7. uri zvečer v gostilni »Na škarpi«, kjer se vrši predavanje. Somišljenike opozarjamo, da se tega sestanka v čim večjem številu udeležite!

Redni politični sestanek krajevne organizacije JDS za Laško in okolico se ne bo vršil v soboto, dne 1. marca tl., temveč 8 dni kasneje, to je v soboto, dne 8. marca tl. ob 8. uri zvečer v restavraciji Tadiņa v Laškem. Vabim vse somišljenike. — Predsednik.

Politične vesti.

Oblastna razdelitev in Slovenija. Po oblastni razdelitvi pripade, kakor smo že poročali, Medjimurje mariborski, Kastavščina ljubljanski, otoki

pozdravljalo nas je i spunjavalo prolečnom radošču. Natrag se nesmemo ostrvnuti; pozadi je strašna prošlost, smrt, beda, glad i zima a pred nama život, koji nam se nudi. Jedina briga to su naši mili i dragi, koje smo ostavili same u ruke neprijatelja.

Ulazimo već u krfsko pristanište, koje na nas čini veličanstven utisak. Tu vidimo veliki broj jedinica francuske ratne flote. Pucnji iz topova sa ratnih brodova objavljuju naš dolazak. Kako smo naviknuti, da drukčije budemo pozdravljeni od Talijana, to nismo mogli verovati, da je to Francuska, koja pozdravlja »la petite et la va-leureuse Serbie«, kako ju je obično zvala. Srpske i francuske narodne zastave bile su istaknute na svima brodovima, maringa muzika intonirala je srpsku i francusku himnu, a postrojeni vojnici na svima brodovima frenetično su klicali »Vive la Serbie«, »Vive les heroes«. Odgovarali smo im sa »Živila Francuska«.

Francuski marinci su nas iskrcavali. Oni su bratimili sa našim vojnicima, davali im sve, što su imali za jelo, pa čak i svoj sopstveni ručak, i to sve tako ljubavno i da tu nije bilo ni

Krk, Rab in Pag pa splitski oblasti. Sedaj se je započela akcija, da se Medjimurje pripoji zagrebski, Kastavščina, Krk, Rab in Pag pa primorski oblasti. Predlog se je že predložil Pašiću, ki je obljubil izvedbo teh korektur.

Zasedba Baroša, Delti in Bankina. Jugoslov.-italijanska razmejitvena komisija je v soboto končala svoje delo. V nedeljo 24. so bile postavljene železne palice in kodača žica kot začasna markacija meje. Ob pol 9. uri so se sestali člani naše in italijanske delegacije, pregledali mejo in dognali, da poteka pravilno. Ob 9. uri so prevzele naše oblasti sušaško luko in Deltu in podpisale protokol. Italijanski carinski stražniki so se umaknili. V baroški luki in na javnih poslopih so se razohesile jugoslov. zastave, nakar je vkorakala stotnjica vojaštva z godbo v luko. Ob 12. uri se je vršila občesja, ki so se je udeležili tudi člani razmejitvene komisije. Po govoru generala Milića je povzel besedo sušaški župan in predlagal, da se imenuje odslej celotni kompleks »Pristanišče Sušak«, Baroška luka »Pristanišče kralja Aleksandra I.«, Bankin »Kara-gorgjevo pristanišče«, glavni pomol bivšega baroškega pristanišča »Pomol Erazma Barčića, jugoslov. obal mrtvega kanala pa »Obal Frana Supila«. Predlog je bil soglasno sprejet. Ob meji so postavljeni jugoslov. in italijanski orožniki. Ker mostovi k Delti še niso vsi popravljeni, se bo vršil promet začasno s pontoni. Razmejitvena dela severno Reke gredo h koncu in se bo izvršilo izpraznjenje hrvatskih vasi po vsej priliki do srede tega tedna. Tako končuje ta del reške tragedije.

Glasovanje o budžetu. V torek je zbornica nadaljevala proračunsko debato. Besedo je dobil poročevalec manjšine demokrat Slavko Šečerov, ki je ostro kritiziral proračun, češ, da je sestavljen nepravilno in so nekateri stroški popolnoma nepojasneni. Govoril je obširno proti odlaganju izplačil, sklenjenih po mirovni pogodbi, in proti absurdnemu povečanju davkov, taks in pristojbin. Po obširni kritiki vlade je posl. Šečerov zaključil: »Take vlade pošteni ljudje ne morejo podpirati. Zato zahtevamo, naj se postavi pred sodišče.« Opozicija je burno ploskala.

Oblastne volitve. Notranji minister je izjavil, da se bodo mogle obla-

najmanjg ponižavanja ili slično, već čisto bratskih i humanitarnih obzira.

Sneli su nas na jedno ostrve do samog Krfa, gde su nas dali okupati, ošišati i obrijati; dezinficirati odelo i dali nam čistog veša i pokrivača.

Odmah smo dobivali normalno hranu i bolje nego ikad za vreme rata. Odatle su nas prebacili na samo ostrvo Krf, gde se je izvršila reorganizacija srpske vojske.

Evo nas već na Krfu, ovde sam hteo i završiti ovu žalosnu povjest našeg nacionalnog života.

Oni, koji su prošli tim trnovitim putem, srećni su, što vide svoje ideale ostvarene i to im je najbolja nagrada.

Sveta uspomena na one, koji su ostali tamo daleko, u snegu i na dnu mora, gde, po malo prepravljenim rečima jednog našeg pesnika, na humkama njihovim neće naše cveće cvatiti, ta uspomena biće uvek najbolja garancija za ujedinjenje, slogu i napredak troimene braće nikakvim usko političarskim plemenskim paktima više nerazdvojnim. Slava onima, koji su ostavili u tudjini svoje kosti, mir, sloga i ljubav medju nama.

stac volitve vršiti že začetkom aprila. **Evakuacija severnega reškega ozemlja** se polagoma vrši in naše čete in orožništvo prevzemajo brez velikih priprav kos za kosom zemlje.

Za poslanika Italije v Beogradu je imenovan znani general Bodrero.

Predsednikov sin. Pod tem naslovom objavlja beograjski radikalni dnevnik »Beograd« glasilu znanih Pašićevih prijateljev dr. Laze Markovića in Velizarja Jankovića sledeče zanimivosti o predsednikovem sinu Rade Pašiću. Rade Pašić je postal to, kar je, edinole zato, ker je sin vladnega predsednika in najhujšega demagoga, nekronanega vladarja države. Vsemogočni bankir, ki mu klonejo vsi, človek, pred katerim se odpirajo vsa, še tako zaprta vrata. Potom upliva svojega očeta vodi svojo banko. Z eno nogo stoji v svoji banki, z drugo pa v državni upravi. Strah in ponižanje ministrov pred tem človekom je tako mogočno, da mu izdajo po važnih in tajnih državnih sejah kljub temu vse sklepe o ugodnih dobavah, pri katerih bi Rade lahko kaj zaslužil. Kar je novinarjem popolnoma nemogoče, je Rade igrača. Njegov oče je radi tega ministrom očividno zameril, toda bilo je zgolj pesek publiki v oči. Z vojnim ministrom je sklenil Rade kupčijo za nabavo pušk, si izposloval pri finančnem ministru potrebni kredit in s tem zaslužil v pol ure ogromno svoto. Na vsak način bi rad postal sin predsednika republike in s pomočjo svojega mogočnega upliva je začel z nekim Vlado Ristovićem in svojimi agenti plesti mreže okrog živčno izmučenega kraljeviča Gjorgja, z namenom, da bi se ponovno načelo vprašanje prestolonasledstva. To zahrbtno delo predsednikovega sina se nadaljuje, in potrebno je, da ga takoj ožigosamo in preprečimo. — Značilno je, da je ta članek izšel iz vrst konservativnih radikalov, kojim je že preveč korupcije in oblastnosti Pašičeve porodice. Ako ne bomo kmalu začeli obračunavati s takimi nevarnimi pijavkami — žalostna nam majka!

Industrijsko posojilo odobreno. Finančni minister dr. Stojadinović je na seji ministrskega sveta 24. tm. poročal o najetju industrijskega posojila. Vlada je njegov predlog sprejela. Angleška skupina posodi naši industriji za dobo 10 let 23.5 milijonov funtov šterlingov (8 milijard Din) po 17

Maska.

Dvorana. Luči, morje luči. In barve, bogastvo barv: temnih in svetlih, resnih in živahnih, svežih, ugodnih in neprijetnih, kričočih. Vseh nijans, vseh tonov. Zlato vmes, lesketanje luči v njem in motni sijaj srebra.

Fantazija! Pestra, bogata, predrzna.

Sijajen triumf človeške fantazije.

In življenje: velikomestno — razkrinkano, istinito z masko zatajevane resnice na obrazu tirana svojega: fino odgojo in bon ton je vrglo z ramen, ko se je razposajeno razgalilo v krinkah in kostumih, v predpustnem razpoloženju.

Njeno mlado, devetnajstič pomlajeno življenje tudi danes ni našlo svoje obleke. V črnino je odeto, a je luč sama in hrepenenje po njej. Z zlatimi zvezdami so posejani rokavi, a bele roke v njih ne dosežejo niti one same, ki je zazarela v mlado, hrepenečo dušo. O ironija: zlati dan, prva zora njegova oblečena v noč, žarki jutranji omračeni v zvezah polnočnih.

Ne spozna je, kraljice noči, on, ki je tako opravljena zanj. Da, samo

Ing. V. Pavlovič: [8

Povlačenje kroz Albaniju.

(Lični doživljaj.)

Božić smo proveli u Draču. Za onoga, koji je imao dosta novaca, i samo, da nije bilo uznemiravanja od austrijskih aeroplana, život je bio prijatan. U Draču ostanemo oko 15 dana, i 5. januara 1916. god. (naša divizija) na jedan talijanski brod ukrca se. Druge trupe morale su ići peške od Drača do Valone, gde jih je jedan veliki broj ostavio svoje kosti u blatu (sezona tropskih kiša). Na putu ih presreli Talijani, zarobili i pod bajoneta doveli u Valonu, gde ih stavili uz obalu na živi pesak, a njihov logor ogradili sa bodljikavom žicom, kao što se sa zarobljenicima radi.

Naša divizija nije imala čast biti zarobljena od »valorosi«-a.

U Valoni prelazimo na jedan talijanski loyd »Cordova«, koji će nas odneti na Krf.

Iz Volone smo otputovali 7. XI. u jutru i pod pratnjom, odnosno zaštitom jednog talijanskog torpilleura.

Lepo sunce grčke azurne obale

odstotkov za prvo leto, od prihodnjega leta pa se zniža obrestna mera za 3 do 4 odstotke. Za kredit jamčijo industrijska podjetja, ki bodo reflektirala na posojilo. Gospodarski krogi so napram temu posojilo zelo skeptični.

Indijska narodna skupščina zahteva avtonomijo. Iz Indije poročajo, da je sprejela indijska narodna skupščina resolucijo, v kateri se zahteva takojšnja uvedba avtonomije, izvzeta so samo vojska in zunanje zadeve.

Vae victis! Francosko zunanje ministrstvo objavlja važen dokument, ki ga je dobil francoski generalni štab po premitju v svoje roke. Nemci so si hoteli v slučaju zmage osvojiti kotlino Briex, ki je radi tega med vojno tudi nikoli niso obstreljevali. Iz severnih departmanov Francije so hoteli sestaviti avtonomno, od Nemčije odvisno državo, ki bi morala dobavljati železo in premog. Ako bi ta načrt ne bil izvedljiv, bi dobila Francija te province proti velikanski odškodnini nazaj. V slučaju zmage bi bila Nemčija zahtevala 50 milijard zlatih frankov vojne odškodnine.

Grški plebiscit. Grška vlada je dobila pri odločilnem glasovanju dvetretjinsko večino in je s tem vprašanje plebiscita na Grškem, ki se vrši v maju, odločeno. Narod bo imel izbirati med tremi možnostmi: 1. dosedanja dinastija; 2. volitev nove dinastije; 3. proglašenje republike.

Rusija bo priznala stare dolgove, ako ji angleške banke dovolijo kredit v znesku 30 do 40 milijonov funtov sterlingov.

Proti reviziji mirovnih pogodb. Angleški notranji minister Henderson je imel v Burleyu govor, v katerem je med drugim izjavil, da stremi Anglija za revizijo verzajske mirovne pogodbe. Na tozadevno osebno interpelacijo Lloydja Georgea je Macdonald v zbornici izjavil, da Henderson ni bil pooblaščen govoriti v imenu vlade, ker je vlada odgovorna le za one izjave o zunanji politiki, ki jih poda Macdonald sam. Angleška vlada je slejkoprej proti reviziji mirovnih pogodb, ki bi prinesla samo kaos v Evropo.

Podgane zapuščajo ladjo . . . V skupščinskih budžetni debati sta v ponedeljek govorila proti proračunu in finančni politiki vlade radikalni posl. Ranković in Nemeč Moser, kar je izzvalo v zbornici pravo senzacijo. Posl. Ranković bo najbrž izključen iz radikalnega kluba.

Ludendorff in Hitler pred sodiščem. 26. tm. se je pričel veleizdajniški proces proti Hitlerju, Ludendorffu in tovarišem. Vstop v sodno palačo bo dovoljen le proti izkazilom. Kot prič bodo nastopili dr. Kahr, general Lossov, kardinal dr. Faulhaber in kronprince Ruprecht. Razum teh je prijavljenih se 150 prič.

Invalidski zakon pride pred skupščino. Na seji ministrskega sveta 24. tm. so razpravljali o invalidskem zakonu. Minister za socialno politiko bo predložil te dni zakon narodni skupščini.

Napad na predsednika albanske klade. Iz Tirane javljajo, da je bil 23. tm. izvršen napad na predsednika al-

banke vlade Ahmed Beg Zogna. Napadalec je ustrelil trikrat v trenutku, ko je Ahmed Beg zapustil zbornico. Zadet je bil v noge in roko, vendar rane niso nevarne. Atentatorja, nekega albanskega dijaka, so aretirali.

Celjske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE. V torek se je ponovila v celj. gledališču opereta »Mamzelle Nitouche« za abonma B pred razprodano hišo. Prihodnja predstava te operete se vrši v petek, dne 29. tm. za abonma A.

OBČNI ZBOR PODRUŽNICE JUGOSLOVENSKE MATICE se vrši jutri v četrtek ob 20. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Obilne udeležbe prosi odbor.

USTANOVITEV II. LJUDSKE KNJIŽNICE »KLUBA NAPRED. SLOV. AKADEMIKOV V CELJU«.

»Klub napred. slov. akademikov v Celju« je ustanovil v nedeljo, dne 4. febr. 1924 v Krogu pri Murski Soboti svojo ednajsto ljudsko knjižnico. Knjižnica šteje 126 knjig razne vsebine in različnih pisateljev; predvsem so zastopani naši ljudski pripovedniki Jurčič, Kersnik, Detela in drugi. Knjige je prevzel v oskrbovanje in upravljanje vodja drž. osnovne šole v Krogu, dobro znani, nadvse agilni sokolski delavec Ciril Hočevar, ki je šel klubu pri ustanovitvi vseskozi na roko in kot dober poznavalec prekmurskih razmer dal delegaciji, ki je bila poslana k ustanovitvi, vse potrebne informacije in koristne nasvete za nadaljnje narodno delo kluba v Prekmurju. — Naš narod v Prekmurju kaže — posebno v nekaterih krajih — mnogo zanimanja za čitanje slovenskih knjig. Kjer ga še ni, treba to zanimanje vzbuditi. Preplaviti moramo celo Prekmurje z našimi knjigami. Posebno nujna je ustanovitev ljudskih knjižnic severno od Murske Sobotice, v krajih ob državni meji v smeri proti Monoštru. Dosedaj obstojajo v Prekmurju knjižnice celjske srednješolske organizacije »Sloga« v Murski Soboti, pet knjižnic Jugoslov. Matice, in sedaj je ustanovil »K. N. S. A. v Celju« svojo prvo knjižnico v Prekmurju, kateri bodo, če bo stala naša javnost klubu ob strani, sledile še nadaljnje knjižnice. Klub se obrača zopet na vse narodne kroge, da nam prispejijo s knjigami in denarnimi prispevki za nakup novih knjig na pomoč. Spominjamo ob tej priliki na klubovo akcijo nabiranja knjig za koroško mladino lanske leto, ko smo kljub veliki agitaciji nabrali razmeroma malo knjig — skupno okrog 1500, in to večji del šolske učne knjige, dočim je bilo število beletrističnih in poljudnoznanstvenih knjig prav majhno. Prepričani smo, da je pač malokje v Sloveniji najti slovenske hiše, kjer bi ne imeli v skrinjah in na podstrešju shranjene slovenske knjige, ki leže tu brez naska, dočim bi našemu narodu v Prekmurju, ki se čuti, posebno vsled hujškanja naših nasprotnikov, med nami še nezadovoljnega, prinesle obilo koristi. Narod v Prekmurju, vsled bogate rodovitosti zemlje materijelno dobro stoječ, telesno izvanredno krepak

in zdrav, poln življenske sile, zasluži, da ga čim preje pridobimo za naše težnje in za našo državo. Tu bo zopet knjiga — kakor nam kažejo nešteti primeri iz zgodovine narodov — ono sredstvo, ki nam bo prav posebno dobro služilo pri delu za duševno narodno ujedinjenje. Pozivamo našo javnost, da podpira naš klub pri tem narodnem delu. Pošljite knjige in jih odpošljite na naš naslov: Celje, Narodni dom 3, ali jih pa oddajte v našo skrinjico pred celjskim kolodvorom! Spominjajte se našega Prekmurja pri svojih prireditvah in v veseli družbi ter pošljite klubu denarne prispevke za nakup novih knjig, da ustanovimo nadaljnje ljudske knjižnice v Prekmurju! — Za »K. N. S. A. v Celju«: Mejak Ervin, pravnik, t. č. predsednik; Pečnik Rado, pravnik, t. č. tajnik.

ZVEZA GOSTILNICARSKIH ZADRUG JE USPELA s svojim protestom pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Dotično je prejelo od generalne direkcije iz Beograda brzogovorno vest, da za leto 1923 ne zahtevajo taks, ker pa je večina prizadetih med tem že plačala, bodo te zneske zaračunali za leto 1924. Gostilničarji, ki niso še včlanjeni v zadrugah, imajo dober nauk, koliko premore močna organizacija.

SKUPŠČINA MEŠČANSKO-SOLSKEGA UČITELJSTVA SLOVENIJE. V soboto, dne 23. februarja, se je vršilo v Celju zborovanje meščansko-šolskega učiteljstva Slovenije. Udeležba je bila velika: zastopanih je bilo 24 šol, med njimi tudi zelo oddaljene. Iz izčrpnih poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da organizacija ob odločni borbi učiteljstva za obstoj in razvoj šolstva povoljno napreduje. Izvoljen je bil zopet večinoma stari odbor: predsednik rav. Humek, odborniki rav. Brinar, g. Štupica in strok. učiteljica Kalinova, namestniki strok. učitelj Pečjak, Primožič in Šeligova. Načelniki odeskov: za Ljubljano Albin Lajovic, rav. v Trzinu; za Celje Beno Serajnik, rav. v Celju; za Maribor A. Kveder, rav. v Ptujju. Pregledniki računov: Hergout in Al. Novak. Konstatiralo se je, da raste tudi med brati Srbi zanimanje za meščansko šolstvo. V tekočem letu se vrši kongres v Novem Sadu, o velikih počitnicah pa meščansko-šolska razstava v Beogradu. Zborovanje je pokazalo razveseljive znake borbenosti in napredka.

GREMIJ TRGOVCEV V CELJU naznanja, da se vrši 5. carinska konferenca dne 28. februarja 1924 ob 8. uri zvečer v prostorih Javne skladiščne in prevozne d. d. v Celju. Vabijo se vsi zainteresirani gospodarski krogi k čim večji udeležbi ter opozarjamo hkratu, da se prične konferenca točno ob 8. uri zvečer.

OBČNI ZBOR GREMIJA TRGOVCEV V CELJU se je vršil ob povoljni udeležbi dne 25. februarja ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Počastili so ta občni zbor načelnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani g. Jelačin ml., zbornična tajnika gg. Mohorič in dr. Fies in zadružni komisar g. Založnik. Iz poročila načelnstva posnamemo v splošnem izraz nezadovoljstva gospodarskih krogov, ki ga povzroča brezobziren nastop naše vlade, ki skuša s pomočjo popolnoma pogrešeno zamišljenih odredb in zakonov zadušiti povzročitelje vladajoče druginje. Da je druginja danes neznosno breme za splošno trgovstvo, kakor za konzumente, je to krivdo prisoditi edinole neurejenim razmeram, ki danes pri nas vladajo. To breme občuti v glavnem trgovstvo in drugi pridobitni krogi, ker jim je s tem onemogočen uspešen razvoj narodnega gospodarstva. Da se tega bremena rešimo, potreba je z enotnim delom in s solidarnim nastopom doseči eni cilj, da bo vlada, predno izda razne naredbe, zakone itd., ki tangirajo interese trgovstva in drugih pridobitnih krogov, zaslišala tudi mnenje strokovnjakov, ki so edinole v stanju z res koristnimi ukrepi, navodili itd., držati gospodarsko krmilo v krepkih rokah. V tem pogledu je g. Jelačin, načelnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani v krasno držanem govoru objasn timeri položaj našega slovenskega trgovstva v Sloveniji. Kritika, katero zasluži naše trgovstvo, je popolnoma na mestu. Poudarjal je, kako nujno potrebujemo

in zdrav, poln življenske sile, zasluži, da ga čim preje pridobimo za naše težnje in za našo državo. Tu bo zopet knjiga — kakor nam kažejo nešteti primeri iz zgodovine narodov — ono sredstvo, ki nam bo prav posebno dobro služilo pri delu za duševno narodno ujedinjenje. Pozivamo našo javnost, da podpira naš klub pri tem narodnem delu. Pošljite knjige in jih odpošljite na naš naslov: Celje, Narodni dom 3, ali jih pa oddajte v našo skrinjico pred celjskim kolodvorom! Spominjajte se našega Prekmurja pri svojih prireditvah in v veseli družbi ter pošljite klubu denarne prispevke za nakup novih knjig, da ustanovimo nadaljnje ljudske knjižnice v Prekmurju! — Za »K. N. S. A. v Celju«: Mejak Ervin, pravnik, t. č. predsednik; Pečnik Rado, pravnik, t. č. tajnik.

ZVEZA GOSTILNICARSKIH ZADRUG JE USPELA s svojim protestom pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Dotično je prejelo od generalne direkcije iz Beograda brzogovorno vest, da za leto 1923 ne zahtevajo taks, ker pa je večina prizadetih med tem že plačala, bodo te zneske zaračunali za leto 1924. Gostilničarji, ki niso še včlanjeni v zadrugah, imajo dober nauk, koliko premore močna organizacija.

SKUPŠČINA MEŠČANSKO-SOLSKEGA UČITELJSTVA SLOVENIJE. V soboto, dne 23. februarja, se je vršilo v Celju zborovanje meščansko-šolskega učiteljstva Slovenije. Udeležba je bila velika: zastopanih je bilo 24 šol, med njimi tudi zelo oddaljene. Iz izčrpnih poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da organizacija ob odločni borbi učiteljstva za obstoj in razvoj šolstva povoljno napreduje. Izvoljen je bil zopet večinoma stari odbor: predsednik rav. Humek, odborniki rav. Brinar, g. Štupica in strok. učiteljica Kalinova, namestniki strok. učitelj Pečjak, Primožič in Šeligova. Načelniki odeskov: za Ljubljano Albin Lajovic, rav. v Trzinu; za Celje Beno Serajnik, rav. v Celju; za Maribor A. Kveder, rav. v Ptujju. Pregledniki računov: Hergout in Al. Novak. Konstatiralo se je, da raste tudi med brati Srbi zanimanje za meščansko šolstvo. V tekočem letu se vrši kongres v Novem Sadu, o velikih počitnicah pa meščansko-šolska razstava v Beogradu. Zborovanje je pokazalo razveseljive znake borbenosti in napredka.

GREMIJ TRGOVCEV V CELJU naznanja, da se vrši 5. carinska konferenca dne 28. februarja 1924 ob 8. uri zvečer v prostorih Javne skladiščne in prevozne d. d. v Celju. Vabijo se vsi zainteresirani gospodarski krogi k čim večji udeležbi ter opozarjamo hkratu, da se prične konferenca točno ob 8. uri zvečer.

OBČNI ZBOR GREMIJA TRGOVCEV V CELJU se je vršil ob povoljni udeležbi dne 25. februarja ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Počastili so ta občni zbor načelnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani g. Jelačin ml., zbornična tajnika gg. Mohorič in dr. Fies in zadružni komisar g. Založnik. Iz poročila načelnstva posnamemo v splošnem izraz nezadovoljstva gospodarskih krogov, ki ga povzroča brezobziren nastop naše vlade, ki skuša s pomočjo popolnoma pogrešeno zamišljenih odredb in zakonov zadušiti povzročitelje vladajoče druginje. Da je druginja danes neznosno breme za splošno trgovstvo, kakor za konzumente, je to krivdo prisoditi edinole neurejenim razmeram, ki danes pri nas vladajo. To breme občuti v glavnem trgovstvo in drugi pridobitni krogi, ker jim je s tem onemogočen uspešen razvoj narodnega gospodarstva. Da se tega bremena rešimo, potreba je z enotnim delom in s solidarnim nastopom doseči eni cilj, da bo vlada, predno izda razne naredbe, zakone itd., ki tangirajo interese trgovstva in drugih pridobitnih krogov, zaslišala tudi mnenje strokovnjakov, ki so edinole v stanju z res koristnimi ukrepi, navodili itd., držati gospodarsko krmilo v krepkih rokah. V tem pogledu je g. Jelačin, načelnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani v krasno držanem govoru objasn timeri položaj našega slovenskega trgovstva v Sloveniji. Kritika, katero zasluži naše trgovstvo, je popolnoma na mestu. Poudarjal je, kako nujno potrebujemo

in kako težko je ravno z našo nesolidarnostjo doseči oni cilj, ki bi ugled trgovstva postavil na višino, katerega je uživalo v predvojni dobi. Nezadovoljno razumevanje organizacijskega dela, prehladno zanimanje za solidarnost je edina točka, ki nam preprečuje, da si ustvari gospodarstvo blagor sebi in narodu. V nadaljnem govoru se je dotaknil sijajnega uspeha konference vseh gospodarskih krogov v Zagrebu ter izrazil obžalovanje kako malo zanimanja je naše slov. trgovstvo pokazalo za skupen nastop v svrhu razbremenitve teženj, pod katerimi trpi naše celo gospodarstvo. Ravno naše slov. trgovstvo potrebuje v tem pogledu intenzivnega pouka v vseh gospodarskih vprašanjih, ki ga doseže edino le s pomočjo močne organizacije, kajti v nasprotnem slučaju bili bi naši ukrepi, zahteve in protesti brezpredmetni, ker pokazali bi s tem raztresenost v solidarnosti. V splošnem so se debatirala razna vprašanja in predlog zelo živahno ter hočemo podrobno in zanimivo poročilo o tem običnem zboru v kratkem objaviti.

REDUKCIJA NA POŠTI. Začasno je odpuščena iz poštne službe v Celju pisarniška nameščenka VI. razreda Anica Vrečko, uradni sluga III. razr. Jožef Fidler pa je reduciran s pravico do pokojnine.

TOMBOLE »GLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA NE BO!« Tako trdijo še vedno ljudje, ki nočejo verjeti, da se vrši ta tombola nepreklicno dne 9. marca tl. ob 14. uri pred »Narodnim domom v Celju«, v slučaju slabega vremena pa v veliki dvorani istotam. Sedaj pa le po srečke, dokler je še kaj zaloge!

V KRALJESTVU PIJEROTA. — Priprave za sokolsko maškerao so skoraj končane. Vsi prostori Narodnega doma bodo spremenjeni v prav razposajen raj kralja Pijerota. Skupine mask, ki jih je pripravilnih že mnogo, otvorijo v slikoviti promenadi ples, ki bo nudil tudi neplesalcem mnogo zabave in užilka. Pristop na maškerao imajo vsi člani narodnih društev. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Maske se morajo pri vstopu legitimirati, ker jim je vstop sicer zabranjen. Glede skupin, kostumov in drugega, dobite vse informacije v drogeriji Sanitas v Aleksandrovi ulici in trgovini Sirec v Cankarjevi ulici. Vstopnina za osebo 15 Din. Nemaskirani morajo, ako hočejo v grešni civilni obleki prestopiti rajski prag Pijerota, nositi kot kazneni posebne čepice, ki jih lahko dobijo pri vstopu. Ples vodi brat Pfeifer (Ljubljanska kreditna banka, podružnica v Celju), ki sestavi promenado mask. — Vse informacije radi plesa dobite pri njem. Promenada mask prične točno ob pol 9. uri zvečer.

VELIKA PUSTNA ZABAVA s plesom, tekmo mask itd., kot zaključno Kurentovo slavje v tekočem letu se vrši na pustni torek, dne 4. marca 1924 ob 20. uri (8. uri) v gornjih prostorih Narodnega doma v Celju. Zabavo priredi Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS, podružnica Celje, pod pokroviteljstvom in s sodelovanjem narodnih dam. Za prvovrstno postrežbo in pristno zabavo je kar najbolje poskrbljeno. Zabava traja z dovoljenjem policijske oblasti do 3. ure zjutraj. Vstopnina za osebo samo pet dinarjev. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen v splošno korist vojnih žrtev, uljudno vabi k obilni udeležbi odbor.

PO SUHIH, MRZLIH DNEH, ki so izkazovali do 20 stopinj C mraza, nas je zopet odela gosta snežna odeja. Je to zima, kakoršne že dolgo nismo vajeni. Treba bo zopet poseči globoko v žep, da si nabavimo potrebne kuriva. Toda eno nas vendar lahko navdaja z upanjem: ako je februar mrzel in snežen, je pričakovati lepega poletja in bogate letine.

ZNANEMU CARNIKU GRÜN-WALDU, ki je bil pred zadnjo celjsko poroto obsojen na 3 mesece ječe, je bila sedaj kazen povišana na 6 mesecev, a je medtem pobegnil v Madžarsko.

NESREČA. V Sv. Petru pri Celju si je vajenc Leopold Jurič, zaposlen pri mizarju Vinku Mačku, pri stružnem stroju zmečkal levo roko.

KINO GABERJE. Sreda 27. in četrtek 28. februarja »Carstvo pragozdov« III. epoha. (Četrtek dve predstavi.)

. . . A da si me spoznal, ko sem ti hotela ponagajati nocoj in se malo poigrati s teboj . . . Pa nič ni bilo, ko si me spoznal . . .

. . . Spoznal, duša? Ko te pozna slednja kapljica moje krvi in čuti tvojo bližino. Tvojo misel belo poznam in senco tvojo v vroči svetlobi solnčni in ob lumenem svitu. Pa praviš, dete, spoznal!

Življenje, v svoji pravici danes, razkrinkano in razgaljeno, je kakor v kazni vtisnilo mlademu jutru v lažnji črnini poljub prve temne noči.

Gledališče.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

29. petek »Mamzelle Nitouche« A.

Ker je gledališče že skoraj razprodano za petkovo predstavo in je še samo nekaj sedežev na razpolago, se priporoča, da si vsakdo nabavi vstopnice v predprodaji.

Narodno gospodarstvo.

Inflacija na Madžarskem. Obtok novčanice na Madžarskem neprestano narašča. V drugem tednu februarja je dosegel 50 milijard, dosedaj najvišje tedensko svoto. Dne 15. febr. je znašal obtok bankovcev 1.053.000.000.000.

Zlata pariteta srednjeevropskih valut. 1 zl. marka 1 bilijon papirnatih mark; 1 avstr. zl. krona 10.400 papir. kron; 1 češkoslov. zl. krona 7.08 papirnatih kron; 1 zl. dinar 13.54 papir. dinarjev; 1 polj. zl. marka 1.800.000 papir. mark; 1 ogr. zl. krona 6465.60 papir. kron; 1 zl. lej 40 papir. lejev; 1 zl. lira 4.45 papir. lir.

Za odmero davka na poslovni promet za leto 1924, morajo po čl. 10 zakona o davku na poslovni promet, odnosno pravilnika za izvrševanje tega zakona (Ur. list 20 pod št. 46 in 47 ex 1922) vsi oni davčni zavezanci, katerih promet v letu 1923 ni presegal zakonito določene meje 360.000 Din, in ni bil manjši od 15.000 Din, potem vse svobodne profesije, našteje v točki 1., čl. 3 pravilnika, ne glede na velikost opravljenega prometa, vložiti pri onem davčnem oblastvu, v čigar okolišju se vrši obrat, najkasneje do dne 29. februarja 1924, predpisano prijavo, ne da bi čakali na poseben poziv davčnega oblastva. Vse prijave je treba podati v dinarski veljavi. — Zgoraj navedeni davčni zavezanci napovedujejo promet minulega leta 1923; ako so pa poslovali le v gotovi dobi minulega leta, morajo napovedati letni promet sorazmerno s prometom v času, ko so ga opravljali. Obrate, otvorene med davčnim letom, je prijaviti v štirih tednih pri pristojnem davč. oblastvu ter napovedati promet, ki se bo po vsej priliki dosegel v obratu od početka obratovanja do konca davčnega leta. Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in ona podjetja, katerih promet je presegal v minulem letu 360.000 dinarjev, morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti najpозnejše v 30 dneh po preteku vsakega četrtletja prijave ter hkrati plačati odpadajoči 1%-ni davek na poslovni promet pri onem davčnem uradu, v čigar okolišju je njih obrat. Vsi oni, ki opravljajo promet stvari in storitev na drobno tako, da v minulem letu ni presegal zneska 15.000 Din, ne predlagajo za davčno leto 1924 posebne prijave, ker se jim odmerja davek na poslovni promet na osnovi izjave za občno pridobitino, odnosno na osnovi prometa, ugotovljenega ob prireditvi občne pridobitine. Vse pravne in fizične osebe, ki ne plačujejo pridobitine, kakor tudi osebe, ki izvrše slučajen promet stvari po zadnjem odstavku čl. 4 zakona, morajo v 14 dneh od dne opravljenega prometa vložiti prijavo onemu davčnemu oblastvu, ki je glede na kraj opravljenega prometa teritorialno pristojno, ter morajo hkrati plačati na ta promet odpadajoči 1%-ni davek pri davčnem uradu. V zgoraj navedenih primerih je sestaviti prijave po obrazcih, ki so se objavili s takajšnjim razglasom z dne 22. maja 1922, št. A 1 6-3 ex 1922 (Ur. list 59 ex 1922). Prijave se mora opremiti po tarifni postavki 231. zakona o taksah in pristojbinah s kolkom 5 Din, dokler se ne izdado tiskovine v vtisnjeno takso. Davčni zavezanci, ki prijav sploh ne bi vložili, ali jih ne bi vložili v določenem roku, odnosno bi napovedali manjši nego dejansko opravljeni promet, se kaznujejo po določilih čl. 12 in 13 zakona o davku na poslovni promet ter izgube po čl. 10 navedenega zakona tudi pravico pritožbe zoper odmero davka.

Anketa gradbenih zadrug v Mariboru. V Sloveniji obstoja precej gradbenih zadrug ali društev s splošno koristnim značajem na podlagi samopomoči. Povojna gospodarska kriza je mnogim tem zadrugam onemogočila poslovanje v smislu svojih pravil, ker se vlada ne zaveda važnosti takih zadrug ravno v dobi gospodarske in stanovanjske krize, in ker se žal za socialno zvanje takih zadrug premalo zanimajo tudi občine. So pa pogreške tudi v teh zadrugah samih, ker se druga napram drugi preveč smatrajo kot nekaka konkurenca, namesto za istovetna in za istim ciljem splošnega blagostremanja zadruga podjetja, potrebna medsebojne pomoči. Da se ne le dvigne ugled, nego tudi moralna in gmotna

moč vseh teh zadrug, se je na zadnji plenarni seji kreditne in stavbne zadruge »Mojmir« v Mariboru sprožila uvaževanja vredna misel, o priliki razstave gradbenih načrtov povabiti tudi zastopnike vseh znanih sličnih zadrug v Sloveniji. To bi bila prva anketa, katere namen naj bi bil predvsem doseči skupen nastop pri centralni vladi v svrhu povzdigje gradnje v krajih, ki posebno trpe radi stanovanjske bede. Tak skupen nastop je ravno sedaj pri nas potreben. V drugih državah so take zadruge že davno združene ter so si omogočile tudi lastno gradbeno banko. Ako se ta projekt tudi pri nas posreči, si zadruge same ustvarijo podlago, da jih bodo odslej vse drugače upoštevala občine, pokrajinske oblasti, predvsem pa država sama. Priporočljivo bi bilo, da se med tem vse te zadruge izrazijo o potrebah združenja, četudi zaenkrat le v neobveznem razmerju. Glavni namen za sedaj pa naj bi bil, kot rečeno, skupni nastop pri centralni vladi za odpravo stanovanjske bede ozir. povzdigje in omogočenje gradnje malih stanovanj. Želeti je, da se vse vnanje zadruge v doseg tega namena zanimajo za ta načrt.

Obrtni vestnik.

ZBOROVANJE OBRTRNIKOV V KRŠKEM.

V nedeljo popoldne se je vršil na inicijativo ljubljanskega tajništva JDS sestanek obrtnikov v Krškem. Zborovanju, katerega se je udeležilo nad 30 krških obrtnikov, je predsedoval gosp. ravnatelj Romih, bivši krški župan. Glavni referat je imel g. Ivan Bizjak iz Celja, poročal je o raznih težnjah obrtništva. Na podlagi njegovega referata so bile sprejete enoglasno razne resolucije. Tako glede odmere davka, ki se odmerja tudi od vajeništva, mesto samo po številu zaposlenega pomočništva. Marljivim obrtnikom naj se omogočijo brezobrestni ali vsaj nizkoobrestni krediti za nabavo potrebnih strojev. Protestiralo se je, da bi se oddajale državne nabave preko meje, ker se vse te nabave izvršijo lahko doma. Posebna komisija naj bi delo ocenila in potem oddala zadrugam v rešitev. Da se doseže prvovrstna proizvodna možnost obrtniških izdelkov, naj se vpelje mojsterska preizkušnja. Za nabrazbo vajencev naj se vpeljejo obrtne nadaljevalne šole v okrajih, kjer je le 20 vajencev. Za mojstre in pomočnike pa naj se prirejajo strokovni tečajji na državne stroške. Zahteva se decentralizacija čelavskega bolniškega zavarovanja, bodisi da se ustanovi več okrožnih uradov, bodisi da se ponovno vpostavimo okrajne bolniške blagajne. Protestiralo se je tudi proti postopanju obrtnega nadzornika v Krškem, ki je naravnost sekantno postopal pri reviziji; zahteva se, da se pošlje obrtnega nadzornika, ki je uvideven in pravičen. V denato je poseglo več obrtnikov. Sklenilo se je osnovati obrtno društvo in da se pri volitvah skupno nastopi. Vsi so se razšli zadovoljni nad lepim uspehom zborovanja in z željo, da bi g. Bizjak, ki je domačin, še večkrat prišel v Krško ter pojasnil ondodnim obrtnikom razne težkoče in neprilike.

Dnevna kronika.

Jubilej prof. dr. Belarja. V nedeljo je praznoval svetovnoznan sejmolog prof. dr. Belar 60-letnico svojega rojstva in 30-letnico svojega delovanja kot sejmolog. Svojo sejmološko opazovalnico je prestavil po prviratu v svojo vilo pod Triglavom, kjer s svojimi žepnimi sejmometri opazu-

TRGOVCIMA Pošto smo nakanili v svakome gradu Jugoslavije predati **CIPELA** samoprodaju naše svetsko poznate marke cipela

„SALAMANDER“

3—2 reflektante molimo da se izvole javiti na glavno skladište **na veliko: SALAMANDER**, Zagreb, Ilica 36.

je potresne tresljaje. Ustanovil je strokovni časopis »Die Erdbebenwarte«.

Smrtna kosa. V Zalcu je umrl 26. tm. ob 4. uri popoldne g. Ivan Žgank, posestnik in gostilničar, po dolgi, mučni boleznii v 65. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v četrtek 28. tm. ob 4. uri popoldne. N. v m. p!

Sokolsko društvo na Vranskem priredi v nedeljo 2. marca ob 20. uri maškarado v prostorih gostilne »Slovan«. Svira trboveljska godba. K obilni udeležbi vabimo prijatelje Sokola.

Za regulacijo gorenje Save v Sloveniji je bil na seji ministrskega sveta 25. tm. odobren kredit 370 tisoč dinarjev.

Vlom. Začetkom tega meseca je vlomil neznan tat v Aleksandrov dom v Rogški Slatini ter porezal v osmih sobah raz otomane rdeč, fin baržun, 18 parov finih okenskih zagrinjal, 17 posteljnih podložnikov v skupni vrednosti 27.000 Din. Kot krivca zasledujejo ključavničarja Henrika Kranjšeka iz Gornjega dola.

Zopet velika železniška nesreča. Med postajama Sunja—Blinjski kot je skočil 23. tm. vojaški vlak s tira. Lokomotiva se je preobrnila z nasipa, 4 vagoni so se prevrnili in potegnili skoro cel vlak s tračnic. V vlaku, ki je štel 30 vagonov, se je vozilo 335 vojakov, od katerih je ranjenih 18 mož in sicer 6 težko. Vagoni so zelo poškodovani.

Nasilen duhovnik. V neki okoliški vasi Novega Sada je duhovnik Lavrić napadel med pogrebom na cesti žensko in jo tako hudo poškodoval, da so jo morali prepeljati v novosadsko bolnico.

Aretacija bančnega ravnatelja. — Pred par dnevi so aretirali v Virovini-ći ravnatelja Ratarske banke, Ivana Halilija, radi defraudacije v banki in goljufije na škodo profesorja Ivekovića.

Trdovraten samomorilec. Delavec Jakob Čatež v zagrebški kemični tovarni se je poskušal že večkrat usmrtiti. Te dni pa se mu je njegova nakana vendar posrečila. Na bruno v tovarni je pritrdil močno žico in se obesil. Čatež je bil nasilen človek, ki se je s svojim delodajalcem in ljubico neprestano prepiral.

Nenavaden pojav. Francu Kertu v Dolenji Branici pri Štanjelu v goriški okolici je zrastle v pol leta, od maja do oktobra, trta za 4.80 m.

Izkopal si grob in se zadušil s strupenim plinom. Nekemu kmetu iz Ospa se je izgubil osel. Kmetov sin ga je šel iskat preko bližnjega polja, kjer se je ob robu polja ob nekaj spotaknil in padel. Ko se je dvignil, je videl, da je zadel ob lopato. Ne daleč od mesta, kjer je ležala lopata, je bila sveže izkopana zemlja, poleg te pa je velika kamenita plošča pokrivala odprtino. Dvignil je ploščo in zapazil v jami mrtvega človeka. Ugotovilo se je, da je mrtvi mladenič iz Hrovatinov. Vzel je z doma posodo s sladkim ogljem in lopato ter šel na rob zemljišča, kjer si je izkopal grob. Ko je bil gotov, je privlekl veliko kamenito ploščo, skočil v jamo in jo zaprl. Odprtine je zamazal z ilovico, nato je zažgal oglje in legel k večnemu počitku.

Južna železnica in luksuzni voz. Glede Južne železnice se pripravlja poseben zakon, ki urejuje finančno stran nakupa. Južna železnica je poslala v Beograd luksuzni voz, ki bo na razpolago ministrskemu predsedniku Pašiću.

Lovec št. 1—4 je izšel in prinaša sledečo vsebino: Nekaj o divji kozi, Proučevanje lovstva v naši kraljevini, Spomini, Volčji lov na Gorenjskem, Kako prevažamo in vlagamo mladice, Iz tovskega oprtnika, Ribarska mreža.

Prosveta.

Ljudska visoka šola v Ljubljani. Dozdaj deset izborno obiskanih predavanj na Ljudski visoki šoli v Ljubljani je dokaz, kako silno zanimanje vlada zanjo zlasti pri širših slojih, katerim je namenjena. Da ustreže vsesplošni želji in utre pot tej zanimivi, zdravi in potrebni ljudski duševni hrani do najširšega poslušalstva, je »Zadruga knjigarna« v Ljubljani pričejala ta predavanja izdajati v malih, tudi vnanje okusnih zvezkih. Kot prva snopič sta izšla predavanja dr. Karla Oswald: »O potrebi nove socialno-etične

orijentacije« in Alojzije Štebijeve o »Zaščiti zanemarjene dece in mladine«. Slede nadaljini. Cena — 3 dinarje za zvezek — je nizka. Univ. prof. dr. Karl Oswald uvodoma poljudno razvija cilj in smer Ljudske visoke šole. — Zanimivo podaja duševni profil današnje dobe in najvažnejše kulturne uplive na versko, socialno in državno-politično življenje sodobnosti. To predavanje je program in nekake osnovne konture vse hvale vredne ideje najširše ljudske plasti seznanjati s pojmi znanosti, kapitalizma, socialnega razvoja in moderne morale. Je to prvi znanstveni nastop in poizkus, v najpriljudnejši besedi in v kar možno kratki obliki zaježiti pot današnjemu materialističnemu usmerjenju časa in dvigniti zanimanje za višje duševne vrednote pri vseh slojih, katerim te vrednote niso bile dosedaj dostopne. Znana socialistična pisateljica Al. Štebijeva v drugem snopiču razpravlja široko rečeno o problemih uboštva s posebnimi ozirji na današnjo mladino. Današnja družba in njeni kazenski zakoni ubijajo naraščaj s svojo »kulturo« v zvezi s krizami dobe, v kateri živimo. V prvi vrsti je to pereči stanovanjski problem, nepopolna mladinska sodišča in nesocialno stališče javnosti in zastareli pojmi o človekoljubju. Predavateljica citira zanimive sociologe in navaja vzorno urejena mladinska zavetišča v Ameriki. Mladinsko vprašanje — danes morda najbolj pereče — je pisateljica načela z ljubeznijo in odgovarjajoče času ter potrebam. Brez dvoma bodo našle te drobne, zlate knjižice pot do vseh src, ki so odprta dobrim namenom duševno razrovanih dni, v katerih živimo. To je želja nesebičnih predavateljev in založbe — ter namen visoke šole. Knjižice se dobe v knjigarnah in pri poverjenikih »Zadruga knjigarna«.

Razne vesti.

Dimnik v postelji. V Kindserupu na Danskem se je pripetil te dni čuden slučaj. Dimnik je predril streho hiše in padel v sobo, kjer so ležali otroci v svojih posteljah. Kakor čudež je padel med obe postelji, ne da bi otroke poškodoval, pač pa v posteljo, v kateri se je nahajal oče. Ta je slišal sumljiv ropot, vstal in šel gledat, kaj je temu vzrok. V tem času pa je padel dimnik v posteljo in napolnil sobo s sajami in prahom.

Grozna eksplozija v Harkovu. V Harkovu je bilo spravljenih v kleti hotela »Astoria« 35 pudov smodnika in večja množina izstrelkov. Na nepojasnen način je nastala eksplozija, ki je povzročila med gosti veliko paniko. Od 70 težko poškodovanih jih je 9 kmalu umrlo. V prvem nadstropju so se nahajale pisarne sovjetskih oblasti, katerih uradniki so v obupu poskakali skozi okna na ulico.

Mednarodno zrakoplovstvo. Mednarodna zrakoplovna komisija, ki ima svoj sedež v Parizu, je na svoji zadnji seji določila zneske, ki jih imajo prispevati poedine države za vzdrževanje komisije. Na našo državo odpade letnih 10.000 francoskih frankov.

Polet okoli sveta. Spomladi name-rava poleteti ekspedicija iz Los Angelesa v zapadni smeri okoli sveta, druga ekspedicija bi poletela iz Anglije v vzhodni smeri.

Hardingova soproga žurnalistinja. Amerikanski listi javljajo, da je stopila gospa Warren Harding, vdova predsednika Zedinjenih držav v uredništvo lista »Darison Star« in postala glavna urednica.

Črne koze v poljski Šleziji. Iz Breslava javljajo, da je izbruhnila v poljski Šleziji epidemija črnih koz. V Nikolajevem divja bolezen s tako grozoto, da je več ulic za promet zaprtih.

Koncert pred divjimi zverinami. Bogataš Maks Dolan v San Franciscu je znan kot velik umetnik na gosli. Ker mu ni treba služiti kruha z igranjem, noče nikdar igrati ljudem, temveč producira svojo umetnost pred divjimi zverinami. Ko igra levom, ga zveri poslušajo kakor očarane, nobena se ne gane in mu ne stori nič žalega.

Trgovci, obiščite VIII. mednarodni vzorčni velesejm v Pragi! Pojasnila in legitimacije daje Čehoslovaški konzulat in Atoma Company v Ljubljani.

Telefon šte. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

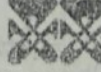
Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči računi proti ugodnemu obrestovanju Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Odgovorni urednik: Lic. Edv. Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Opozorjam cenj. dame v Celju in okolici na moj prvovrstni

damski modni salon

naprava **kostumov, povrnikov** kakor tudi **plaščnih oblek**. Prišli so najnovejši modni časopisi. Prvovrstno delo, eleganten kroj, brezhibna sestava ter pazna postrežba.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Ivačić,

Prešernova ulica 10, II. nadstr.

Učenec

zdrav in močan se sprejme v slašči-
čarni Petriček, Glavni trg, Celje. 1

Mokrota
škoduje zdravju, radi tega si kupite pravočasno močen, fini in poceni **dežnik**

katerega pa edino dobite v veletrovinu R. Stermecki, Celje. Trgovci engros cene. Istotam se prodaja letos po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno blago. II.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Prodana se dve zelo lepi maski za moške

(arabski in poljski vitez). Maks Zabukošek, Cankarjeva cesta, Celje. 2—1

Odda se lokal

v Celju; prostoren in suh, za pisarno ali za skladišče. Naslov v upravi. 3-2

Vrtnar

popolnoma izvežban v zelenjavskih pridelkih in sadjereji, se takoj sprejme. Naslov: Ivan Kos, Celje, Prešernova ulica šte. 17. 2—1

Ali že veš?

da se kupi sedaj **najboljše in najcenejše češko in angleško** sukno, kamgarn za moške in volneno blago za damske obleke v veliki izbiri, kakor tudi šifone, etamine, cefirje, razno perilo, flor-nogavice in še mnogo drugih predmetov v manufakturni in modni trgovini **Miloš Pšeničnik, Celje**, Kralja Petra cesta šte. 5.Cene znižane! Cene znižane!
276 50—1

MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM v PRAGI

16. — 23. marca 1924

NAJUGODNEJŠA PRILIKA za NAKUP vsakovrstnega blaga, ki je razstavljeno v 17 skupinah. Nad 2000 razstavljalcev.

IZREDNE POTOVALNE UGODNOSTI 33% popusta na češkoslovaških železnicah, veljavno tudi za brzovlake. 75% znižani vizum za potni list.

POJASNILA IN LEGITIMACIJE DAJE

ČEŠKOSLOVASKI KONZULAT
Ljubljana, Breg 4.ALOMA COMPANY, d. z. o. z.
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Cenjenim obiskovalcem Celja!

Kadar posetite Celje, obiščite

slovensko slaščičarno

RAJŠTER & DRUG
KOCENOVA ULICA ŠT. 2

(Palača Jadranske banke).

En gros!

En detail!

Od 19. februarja 1924 naprej priredi tvrdka

„Singer“ - šivalni stroji

brezplačni tečaj

za vezenje, mašenje in ažuriranje perila

Natančnejša pojasnila daje Josip Rojc, mehanik, Celje.

Kava, čaj, kakao, čokolada Julio Meinl d. d.

Zaloga: Celje, Kovaška ul. 1
Na novo otvorjeno!

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.